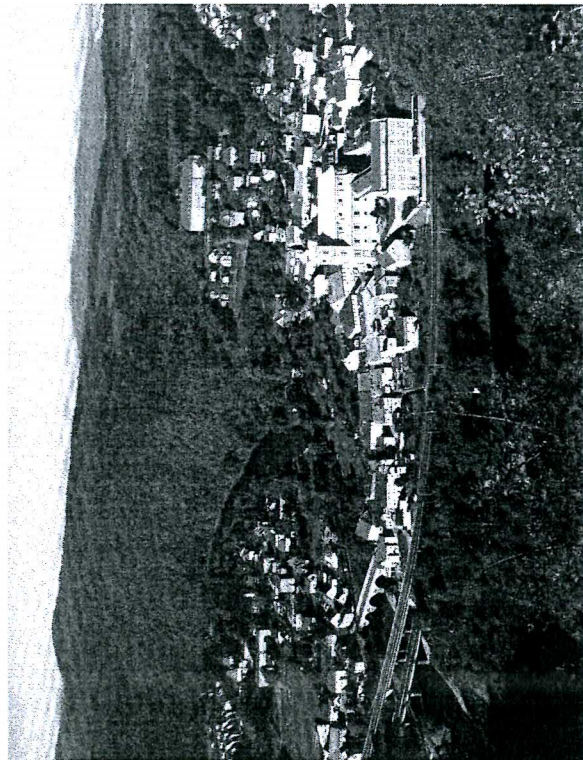

Plan Odnowy Miejscowości Bardo na lata 2007-2018

Bardo, luty 2010 r.

Spis treści

1. CEL I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU MIASTA BARDO	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Zakres opracowania	4
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	5
2.1. Charakterystyka ogólna i lokalizacja miasta Bardo	5
2.2. Sytuacja społeczna i gospodarcza	9
2.3. Infrastruktura techniczna	9
2.4. Związki i stowarzyszenia działające na terenie Bardo	11
2.5. Zidentyfikowane problemy	12
3. STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA BARDO ...	13
3.1. Analiza SWOT	13
3.2. Kluczowe obszary odnowy miejscowości	15
3.3. Analiza zasobów Bardo	16
3.4. Wizja oraz planowane kierunki rozwoju	25
4. OPIS PRZEDSIĘWZIĘC	29
4.1. Budowa placów zabaw ul. Jagiellońska i Polna	29
4.1.1. Charakterystyka	29
4.1.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	29
4.1.3. Źródła finansowania	29
4.1.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	29
4.2. Wykonanie zatok postojowych ul. Cmentarna w Bardzie oraz wykonanie oświetlenia ..	30
4.2.1. Charakterystyka	30
4.2.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	30
4.2.3. Źródła finansowania	30
4.2.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	30
4.3. Budowa miejsca spotkań i rekreacji przy ul. 1 Maja w Bardzie	31
4.3.1. Charakterystyka	31
4.3.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	31
4.3.3. Źródła finansowania	31
4.3.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	31
4.4. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ul. Polnej w Bardzie	32
4.4.1. Charakterystyka	32
4.4.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	32
4.4.3. Źródła finansowania	32
4.4.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	33
5. OPIS I CHARAKTERYSTYKĘ OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH	33

1. CEL I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU MIASTA BARDO

1.1. Cel opracowania

Plan Odnowy Miejscowości Bardo jest dokumentem planistycznym, określającym strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2007-2018.

Niniejszy plan jest planem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych, gospodarczych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania lub zmieniana ich kolejność realizacji w przedziale czasowym 2007-2018 w zależności od możliwości finansowych (dostępu do funduszy zewnętrznych).

Głównym celem opracowania jest określenie potrzeb inwestycyjnych, kluczowych obszarów odnowy wsi i analiza planowanych przedsięwzięć.

Potrzeba opracowania Planu Odnowy Miejscowości Bardo wynika z kilku przesłanek. Najważniejszą z nich jest konieczność zaprogramowania skoordynowanych działań, które w określonej przestrzeni, czasie i sytuacji społeczno-politycznej, uwzględniając środki, jakimi dysponuje społeczność gminy oraz możliwe do pozyskania dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, dadzą oczekiwane efekty.

Na zasoby regionalne składają się zasoby materialne, tj. uwarunkowania przyrodnicze, zasoby naturalne, położenie geograficzne, istniejąca infrastruktura techniczna, komunikacyjna i społeczna oraz zasoby niematerialne, czyli ludzka wiedza, współpraca mieszkańców i przedsiębiorczość. Wychodząc z tych przesłanek Plan Odnowy Miejscowości Bardo ma się przyczynić do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Podejmowane działania umożliwią rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłyną na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Program ma stanowić z jednej strony program działania, formułujący cele strategiczne władz lokalnych, z drugiej zaś ma stać się formalną podstawą, umożliwiającą ubieganie się o środki wsparcia z budżetu państwa, jak i o środki pomocowe Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych.

1.1. Odnowy Miejscowości Bardo na lata 2007-2018

Podstawą prawną do podejmowania działań w ramach odnowy wsi jest:

- Art. 52 (a) (iii) (b) (ii) (iii) i 57 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277/1 z 21.10.2005 r.).
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368/15 z 23.12.2006 r.).

Plan Odnowy Miejscowości Bardo:

- formułuje cele strategiczne miejscowości na lata 2007-2018 i określa sposoby ich realizacji korzystając ze wsparcia finansowego Unii Europejskiej,
- ustala hierarchię powyższych celów,
- cyklicznie jest aktualizowany i korygowany,
- ma charakter społeczny.

1.2. Zakres opracowania

Zakres Planu Odnowy Miejscowości Bardo opiera się na:

- diagnozowaniu stanu istniejącego,
- budowaniu prognoz,
- identyfikacji problemów, oraz wynikających z uwarunkowań zewnętrznych szans i zagrożeń.

Treść opracowania bierze pod uwagę specyfikę społeczno-gospodarczą oraz przyrodniczo-kulturową Gminy Bardo.

Zawartość niniejszego Planu obejmuje:

- obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości Bardo,
- charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowany projekt,
- aktualną sytuację społeczno-gospodarczą,
- inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego,
- ocenę mocnych i słabych stron miejscowości,

- opis planowanego przedsięwzięcia,
- szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia,
- harmonogram planowanego przedsięwzięcia.

Plan Odnowy Miejscowości Bardo powstał przy współudziale mieszkańców miasta Bardo w oparciu o konsultacje i materiały ze spotkań.

Obszarem realizacji Planu Odnowy jest województwo dolnośląskie, powiat ząbkowicki, Gmina Bardo, miasto Bardo.

2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. Charakterystyka ogólna i lokalizacja miasta Bardo

Bardo to miasto w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim, w powiecie ząbkowickim, w Gminie Bardo, w rejonie wschodniej części Sudetów w Górach Bardzkich, przełomu rzeki Nysy Kłodzkiej i przelęczy łączącej Śląsk z Kotliną Kłodzką.

Otoczone Górami Bardzkimi leży w jednym z najpiękniejszych w Polsce przełomów, który tworzy tutaj Nysa Kłodzka. Na obu brzegach rzeki wznoszą się góry, których leśna szata schodzi prawie do podnóża kotliny. Dzięki temu miasto posiada wspaniały leśny klimat, ma także dużo słońca, lecz nigdy nie panuje tu uciążliwy upał, ponieważ jest on łagodzony bezpośrednią bliskością lasu i wody.

Bardo nie jest tylko idealnym miejscem dla turystów i wycieczkowiczów, lecz także dla pragnących dłużej wypocząć leników i wczasowiczów. Ponad dziewięćsetletnia historia Barda obdarzyła je interesującymi zabytkami, a otaczająca przyroda jest rajem dla rowerzystów, wędrowców, kajakarzy, wędkarzy i myśliwych.

Mapa 1. Usytuowanie Bardo na tle województwa dolnośląskiego

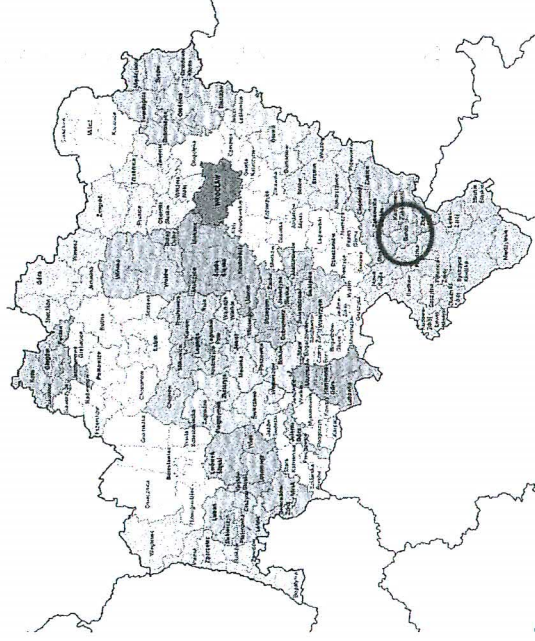

Tabela 1. Powierzchnia miasta Bardo na tle innych miejscowości Gminy Bardo

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²
Bardo	4,70
Brzeźnica	12,69
Dębowa	2,65
Dzbanów	5,66
Grochowa	4,86
Janowiec	3,50
Laskówka	13,58
Opolnica	13,85
Potworów	6,17
Przyłęk	5,44
Razem	73,10

Źródło: UMiG Bardo

2.1.1. Wałory historyczne

Bardo to jedno z najstarszych miast Dolnego Śląska o ponad 900-letniej historii. W ciągu minionych wieków przechodziło pod panowanie władców czeskich, habsburskich i pruskich, aby po roku 1945 ponownie powrócić do Polski. Każdy z tych narodów zostawił tu część swego dziedzictwa kulturowego. Pierwotny gród graniczny strzegący brodu przez Nysę Kłodzką powstał prawdopodobnie za czasów Bolesława Chrobrego. Założenie grodu, przemianowanego w XIII w. na kasztelanie, było związane z jego położeniem na ważnym trakcie handlowym, wiodącym z Czech do Polski. W 1299 r. teren grodu stał się własnością klasztoru cystersów z Kamienica Ząbkowickiego, choć swoją działalność na tych terenach cystersi rozpoczęli już w 1247 r. Około 1270 r. rozwinął się w Bardzie kult Cudownej Figury Matki Boskiej, dzięki któremu Bardo do dziś jest jednym z najważniejszych punktów na pielgrzymkowej mapie Dolnego Śląska.

W 1300 r. Bardo otrzymało prawa miejskie. Historia miejscowości naznaczona jest wieloma smutnymi wydarzeniami, takimi jak napady i trzęsienie husyckie w latach 1425, 1427 i 1428, rabunki wojsk Jerzego z Podiebrad w 1467 r., pożary w latach 1525 i 1711 oraz spustoszenia dokonane w 1807 r. przez stacjonujące w Bardzie wojska napoleońskie. W dniu 24 sierpnia 1598 r., po długotrwałych, ulewnych opadach deszczu wezbrana Nysa Kłodzka podmyła podnóże Góry Kalwarii, co doprowadziło do oderwania części stołu (dzisiejszy Obrzyw Skalny) i zatarasowania koryta rzeki. Kolejne pasmo zniszczeń przyniosła wojna trzydziestoletnia (1618-1648). Po niej nastąpił okres szybkiej odbudowy miasta i rozwoju ruchu pielgrzymkowego. Po wojnach śląskich w XVIII w. Bardo znalazło się w granicach państwa pruskiego. W 1810 r., po sekularyzacji zakonów na Dolnym Śląsku, król pruski rozwiązał opactwo w Kamieńcu i tym samym położył kres blisko 600 letniej obecności cystersów w Bardzie.

W XIX w. Bardo stało się znaną miejscowością letniskową, powstały wówczas liczne pensjonaty i restauracje. W 1873 r. zostało uruchomione połączenie kolejowe z Wrocławiem, a w 1875 r. z pobliskim Kłodzkiem. W 1900 r. opiekę nad Sanktuarium Matki Bożej Bardzkiej przejęli zamieszkujący tu do dziś redemptoryści. Po wojnie Bardo straciło prawa miejskie i odczyślano je dopiero w 1969 r. Ze względu na swoją bogatą historię i specyficzną funkcję, miasteczko jest jednym z ważniejszych ośrodków kultury materialnej i duchowej na Dolnym Śląsku. Dla jednoczącej się Europy może być też doskonałym przykładem

miejscowości o nawastwiałającym się i wzajemnie przenikającym dziedzictwie kulturowym kilku narodów.

2.1.2. Charakterystyka terenu

Bardo położone jest we wschodniej części Sudetów, w Górach Bardzkich, przy trasie nr 8 z Wrocławia do Kotliny Kłodzkiej, oddalone od Wrocławia o 75 km. Miasto zamieszkuje 2769 mieszkańców. Ogółem miasto zajmuje obszar 4,7 km kw.

Bardo położone jest w miejscu malowniczego przełomu Nysy Kłodzkiej przez Góry Bardzkie na trasie historycznego szlaku handlowego, biegnącego znaną Adriatyku do Batyku, zwanego „bursztynowym”. Na obu brzegach rzeki wznoszą się góry, których leśna szata schodzi prawie do podnóża kotliny. Dzięki temu miasto posiada wspaniały leśny klimat, zdrowy i bogaty w ozon, ma także dużo słońca, lecz nigdy nie panuje tu uciążliwy upał, ponieważ jest on łagodzony bezpośrednią bliskością wody i lasu.

Tabela 2. Wykaz gruntów w Bardzie (w ha)

Powierzchnia gruntów ogółem		471
Użytki rolne	grunty orne	33
	sady	2
	łąki trwałe	4
	pastwiska trwałe	22
	grunty rolne zabudowane	2
	grunty pod stawian	0
	grunty pod rowami	1
Razem użytki rolne		64
lasy i grunty leśne		284
grunty zadrzewione i zakrzewione		9
wody stojące		0
wody płynące		15
rowy		1
użytki kopalne		0
tereny komunikacyjne	drogi	24

	koleje i inne	13
tereny osiedlowe	zabudowane	27
	niezabudowane	8
	zieleni	6
	tereny różne	0
	nieużytki	0

Źródło: UMiG Bardo

2.2. Sytuacja społeczna i gospodarcza

Miasto Bardo zamieszkałe jest przez **2769** mieszkańców, co stanowi 49,71 % wszystkich mieszkańców Gminy Bardo.

Tabela 3. Ludność w miejscowościach

Miejscowości Gminy Bardo	Liczba mieszkańców
Miasto Bardo	2769
Brzeźnica	570
Dębowa	95
Dzbanów	226
Grochowa	315
Janowiec	130
Laskówka	157
Opolnica	361
Potworów	252
Przyłęk	695
Razem Miasto i Gmina	5570

Źródło: UMiG Bardo

2.3. Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa: Przez Bardo przebiega ważny ciąg komunikacyjny: drogi krajowej nr 8 (kierunek Wrocław – Praga) z Budzisk do granicy państwa. Długość drogi krajowej nr 8 w

granicach Bardo wynosi około 2 km. Jest ona uzupełniana przez drogi powiatowe oraz drogi gminne - lokalne.

Zastrzeżenia budzi jednak stan techniczny dróg i ich parametry np. szerokość, liczba pasów ruchu, oznakowanie. W najlepszym stanie jest droga krajowa. Na terenie miasta Bardo znajduje się około 6,4 km dróg gminnych. Głównie są to drogi o nawierzchni asfaltowej lub kostki betonowej i granitowej. Na terenie miasta Bardo znajdują się jedynie dwa parkingi tj. na placu Kaszelańskim, którego pow. wynosi około 1970 m² oraz parking przy ul. Skalnej o powierzchni około 2100 m². Przez Bardo przebiegają drogi powiatowe pod nadzorem Zarządu Powiatowego Dróg w Ząbkowicach Śl. Długość tych dróg na terenie miasta Bardo wynosi łącznie 2 km.

Gospodarka odpadami komunalnymi: Zasadniczy problem w Bardzie stanowią odpady komunalne oraz osady ściekowe, stanowiące zagrożenie sanitarne oraz uciążliwość dla otoczenia.

Odpady komunalne są bez segregacji gromadzone na składowisku odpadów komunalnych w Ścinawce. Prawie 90% ludności zamieszkującej gminę posiada podpisane umowy z podmiotami zajmującymi się odbieraniem odpadów komunalnych. Składowane odpady należą do odpadów pochodzących głównie z gospodarstw domowych i odpady o zbliżonej charakterystyce pochodzące z instytucji, urzędów, małych zakładów handlowych i usługowych z terenu Gminy Bardo oraz odpady z oczyszczalni ścieków (ustabilizowany osad pościekowy).

Kanalizacja i oczyszczalnie ścieków:

Dzięki budowie rozdzielczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej, która zastąpi dotychczasową, ogólnospławną oraz budowę kanalizacji dla nowo powstającego osiedla w północno-zachodniej części miasta (ul. Polna, Chabrowa) a przede wszystkim likwidacja do końca 2010 roku kilkunastu szamb w mieście, kanalizacją ściekową objęte będzie ponad 90% miasta Bardo. Projekt pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Bardzie” jest współfinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego WD na lata 2007-2013. W 2000 roku, przy współudziale Banku Światowego i WFOŚiGW wybudowano sieć i oczyszczalnię ścieków o Qsrd = 350 m³/d. Oczyszczalnia zlokalizowana jest przy drodze krajowej nr 8 (E67). Od rzeki Nysa Kłodzka dzieli ją droga krajowa oraz tory kolejowe. Natomiast doprowadzenie ścieków surowych do oczyszczalni prowadzane jest z części miasta leżących po obu stronach brzegu rzeki. Po oczyszczeniu ścieki z Barda trafiają do Nysy Kłodzkiej,

która następnie dostarcza wodę pitną m.in. dla Wrocławia. Należy stwierdzić, że sytuacja sanitarna na terenie miasta jest lepsza niż na terenach gminy, co nie zmienia faktu, że nieuporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Barda może być poważną barierą dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych obsługujących znaczący ruch pielgrzymkowy Barda – "szlak cysterski" i szlaki turystyczne Gór Bardzkich, udostępniania nowych terenów osadnictwa wokół miasta, rozwoju przedsiębiorczości w strefie ulicy Fabrycznej w Bardzie.

W 2009 roku rozpoczęła się realizacja projektu współfinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego WD na lata 2007-2013 pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Przyłęk oraz ulicy Fabrycznej w Bardzie wraz z budową oczyszczalni ścieków we wsi Przyłęk”. Projekt polega na wybudowaniu biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości 300 m³/d we wsi Przyłęk, skanalizowaniu strefy gospodarzej i mieszkaniowej ul. Fabrycznej w Bardzie oraz samego sołectwa Przyłęk.

Gospodarka wodna:

Miasto Bardo jest zasilane w 100% z ujęć własnych zlokalizowanych w Bardzie przy ulicy Grunwaldzkiej.

Infrastruktura energetyczna:

Bardo posiada korzystne położenie względem głównych korytarzy zasilania w energię elektryczną. Redukcja napięcia (110kV / SN) następuje w stacji transformatorowo-rozdzielczej (GPZ) zlokalizowanej w Przyłęku, skąd prowadzone są trzy sieciowe średnich napięć do stacji transformatorowych redukujących napięcie na niskie (380V i 220V).

Sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia na obszarze Barda jest w całości siecią napowietrzną. Jedynie w lewobrzeżnej części miasta Barda zasilanie energetyczne jest linia kablowa podziemna.

2.4. Związki i stowarzyszenia działające na terenie Barda

- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy UNIA Bardo
- Bardzkie Towarzystwo Tenisowe
- Młodzieżowy Klub Sportowy Red Dragon – Bardo
- Związek Wędkarski Kolo w Bardzie
- Parafialny Zespół Caritas

- Stowarzyszenie Bardzkie Forum Samorządowe w Bardzie
- Związek Sybiraków Kolo w Bardzie
- Bardzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Spełnione Marzenia”
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dziewcząt i Kobiet Pozostających w Sytuacjach Kryzysu „Związek Maryjny”
- Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa”
- Związek Emerytów i Rencistów
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bardzie

2.5. Zidentyfikowane problemy

Bardo boryka się z wieloma problemami, wśród których w zakresie objętym projektem można wyróżnić:

- brak infrastruktury kajakowej i narciarskiej
- niedostateczna i słabo rozwinięta infrastruktura ściezek rowerowych i pieszych
- brak miejsc sportu i rekreacji - zniszczone przez powódź boisko piłkarskie, brak boiska do siatkówki, koszykówki, kortów tenisowych
- zły stan dróg
- mała ilość firm i brak inwestorów na terenie miasta
- niezagospodarowane miejsca do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu
- brak miejsca do zabawy dla dzieci (brak placów zabaw)
- infrastruktura społeczna wymagająca inwestycji
- zaniedbane zabytki, m.in. kapliczki Wzgórza Różańcowego, kapliczki Drogi Krzyżowej)
- słabe więzi międzypokoleniowe, brak wspólnych zainteresowań
- patologie, marazm społeczny, alkoholizm

Źródłami zapotrzebowania na realizację niniejszego projektu są:

- **oczekiwania społeczno-gospodarcze** – zgłaszane przez lokalnych mieszkańców i przedsiębiorców, a także organizacje, itp.;
- **analiza gminnej oraz powiatowej i wojewódzkiej strategii rozwoju** – przedstawione tam kierunki rozwoju bezpośrednio determinują realizację niniejszego projektu;

- **analiza posiadanych zasobów** – nieskażone w dużej mierze środowisko, walory krajobrazowe, historyczne i kulturowe oraz uzbrojone w media tereny dają szansę rozwojowi turystyki i przedsiębiorczości;
- **integracja z Unią Europejską** – zwrócenie uwagi na środki unijne daje szansę na poprawienie standardu życia na wsi;

3. STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA BARDO

3.1. Analiza SWOT

SILNE STRONY

- 1) Położenie - miasto pięknie położone w pagórkowatym terenie, nad malowniczym przelotem Nysy Kłodzkiej przez Góry Bardzkie, na ważnym trakcie handlowym wiodącym z Czech do Polski - przez wieki przebiegał tędy główny szlak komunikacyjny, łączący stolicę Dolnego Śląska z Czeską Pragą i Wiedniem. W okolicy miasta znajduje się dużo lasów zasobnych w zwierzyinę i runo leśne
- 2) Droga E-8
- 3) Bogaty krajobraz
- 4) Naturalne malownicze ukształtowanie terenu
- 5) Duże doświadczenie i osiągnięcia Barda w pozyskiwaniu funduszy pomocowych i przedsiębiorczości
- 6) Bogata historia
- 7) Dobra współpraca z zagranicą (projekty polsko-czeskie)
- 8) Mnogość atrakcji turystycznych i zabytków
- 9) Dobrze rozwinięta sieć szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, kajakowych
- 10) Turystyka pielgrzymkowa
- 11) Coraz lepsza promocja
- 12) Duży potencjał ludzki
- 13) Czyste środowisko
- 14) Blisko centrum regionu, dobry dojazd do większych miast – Wrocławia, Kudowy Zdrój, Pragi; bliskość portu lotniczego (Wrocław 70 km)
- 15) Aktywność organizacji pozarządowych

- 16) Bogate dziedzictwo kulturowe – dzięki położeniu Bardo znajduje się na trasie wielu szlaków nie tylko komunikacyjnych, ale także historycznych i kulturowych (Szlak Cysterski, Szlak Bursztynowy, Szlak Napoleoński)
- 17) Atrakcyjny kalendarz imprez
- 18) Wielu silnych partnerów w projektach krajowych i zagranicznych
- 19) Owocna współpraca z Republiką Czeską
- 20) Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, młodzieży
- 21) Pogodni i sympatyczni mieszkańcy
- 22) Burmistrz z wizją rozwoju miasta
- 23) Kulturowanie tradycji ludowych: Jarmark Wielkanocny, Noc Świętojańska, Dożynki, Pasterka Maryjna, Bardo. Szopka, Festiwal Zespołów Kolędniczych, Majówki na Wzgórzu Różańcowym

SLABE STRONY

- 1) Infrastruktura sportowa wymagająca inwestycji - boisko piłkarskie do remontu, brak boiska do siatkówki, kortów tenisowych, basenu, wyciągu i szlaków narciarskich
- 2) Brak placów zabaw
- 3) Brak zaplecza do usług ruchu turystycznego – słaba infrastruktura kajakowa i narciarska
- 4) Niska świadomość szans rozwoju turystyki
- 5) Brak hotelu ***, zaplecza noclegowego i gastronomicznego
- 6) Zniszczone drogi, wymagające remontu
- 7) Mała aktywność społeczna, brak zaangażowania
- 8) Zauważalne zjawiska uzależnień i patologii społecznej
- 9) Mała świadomość mieszkańców o istnieniu LGD
- 10) Zaniedbane zabytki, m.in. kapliczki na Wzgórzu Różańcowym, kapliczki na Drodze Krzyżowej, zabytkowe kamienice starego miasta
- 11) Słabe więzi międzypokoleniowe, brak wspólnych zainteresowań
- 12) Brak patroli policji
- 1) Rozwój turystyki
- 2) Rozwój turystyczny poprzez optymalizację i synchronizację działań

SZANSE

- 3) Rozwój infrastruktury turystycznej (szlak kajakowy, wyciąg i trasy narciarskie, baza noclegowa i gastronomiczna)
- 4) Rozwój poprzez aktywizację gospodarczą
- 5) Wzrost przedsiębiorczości
- 6) Zwiększenie zatrudnienia
- 7) Atrakcyjne płożenie
- 8) Rozwój agroturystyki i ekoturystyki
- 9) Zwiększenie świadomości w pozyskiwaniu funduszy pomocowych
- 10) Napływ inwestorów

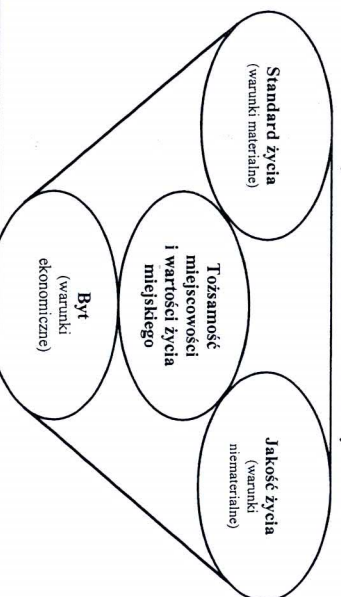
ZAGROŻENIA

- 1) Marazm społeczny
- 2) Brak aktywności
- 3) Opór przed zmianami
- 4) Tranzytowy charakter z brakiem infrastruktury
- 5) Konkurencyjne gminy
- 6) Niska zasobność materialna mieszkańców
- 7) Zniechęcenie mieszkańców
- 8) Krytyka chcących coś zrobić

3.2. Kluczowe obszary odnowy miejscowości

Odnowa miejscowości to proces kształtowania warunków życia na obszarach miejscowości, którego animatorem i podmiotem jest społeczność danej miejscowości. Proces ten oddziałuje na standard życia i jego jakość oraz źródła utrzymania mieszkańców, jednocześnie zachowując tożsamość miejscowości, wyrażającą się wartościami życia wiejskiego.

Rysunek 1. Przestrzeń oddziaływania

Analizując słabe i mocne strony miasta, jak również szanse i zagrożenia, oraz kluczowe obszary rozwoju miejscowości, po konsultacjach z mieszkańcami Barda, wyznaczono następujące cele:

1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności Barda
2. Podniesienie standardu życia przez utworzenie bazy społecznej, turystycznej, rekreacyjno-wypoczynkowej, placów zabaw dla dzieci
3. Lepsza współpraca prywatnych przedsiębiorców z władzami Gminy
4. Stymulacja przedsiębiorczości turystycznej
5. Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców
6. Zaangażowanie mieszkańców we współpracę w celu odnowy miejscowości
7. Poprawa warunków ekonomicznych – przyciągnięcie kapitału na rozwój miejscowości

3.3. Analiza zasobów Barda

Zasoby - wszelkie elementy materialne i niematerialne miejscowości i związane z nią obszary, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

Tabele zamieszczone na kolejnych stronach zawierają inwentaryzację zasobów miasta Barda służącą ujęciu stanu rzeczywistego.

Analiza zasobów wykorzystana jest do diagnozy oraz planu w jaki sposób posiadane zasoby mogą być wykorzystane w celu odnowy miejscowości.

Dzięki tej analizie można opracować projekty, które będą mogły być realizowane.

Tabela 4. Analiza zasobów

ANALIZA ZASOBÓW CZ I					
Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim dysponuje miasto	Znaczenie zasobu			
		Małe	Duże	Wartość	
1	2	3	4	5	
Środowisko przyrodnicze, położenie					
walory krajoobrazu	Miasteczko jest pięknie położone, wulone między pagórkami w wielkim przelomie Nysy Kłodzkiej przez Góry Bardzkie				X
walory klimatu	Klimat podgórski				X
walory szaty roślinnej	Stare dęby, platany, lasy mieszane		X		

świat zwierzęcy	Samy, kuropatwy, dziki, muflony, jelenie, bażanty, lisy, ryby: pstrąg, lipień, brzany, świnki	X	X
gleby	Gleby słabe kamieniste	X	
kopaliny	Brak	X	
drogi	Drogi krajowa, powiatowa i gminne. Nowe chodniki w mieście, w centrum wymienione oświetlenie, poza centrum brak dobrego oświetlenia		X
Srodowisko kulturowe			
walory architektury miejskiej	Pocysterski kościół i klasztor, most kamienny na Nysie Kłodzkiej, zabytkowe kamienice, dawne gospody i zajazdy, ślady grodziska wczesnochrześcijańskiego, krzyże przydrożne i kapliczki		X
walory przestrzeni publicznej	Niespełna trzytysięczne miasteczko z fascynującą historią, wspaniałą przyrodą i niezwykłym położeniem. Ukryte wśród malowniczych wznieścień Gór Bardzkich, ozdobione przełomem Nysy Kłodzkiej, wzbogacone licznymi zabytkami, uduchowione modlitwą pielgrzymów, jest Bardo i jego okolice idealnym celem weekendowym wycieczek i wypraw.	X	
osobowości kulturowe	Rodzina Giejsonów - artystów rzeźbiarzy i malarzy, Michał Rajczakowski – plastyk i animator kultury Anna Fajfruk – animator kultury Zofia Sarkowicz – plastyk Anna Bartkiewicz – muzyk, animator kultury Marzena Łukasik – ceramika, terapia zajęciowa Beata Szewczyk – animatorka kultury Janusz Dawidowicz – teatr pantomimy Michał Dawidowicz – twórca filmowy Maciej Żegański – Stowarzyszenie Red Dragon Bardo Dariusz Szewczyk – kultura fizyczna, teatr szkolny Andrzej Krawczyk – Bardzkie Towarzystwo Tenisowe	X	
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Bazylika NNMP z Cudowną Figurką Matki Bożej Bardzkiej, Kaplica Górską na szczycie Góry Kalwarii, Źródełko Marii, Wzgórze Różańcowe	X	
święta, odpusty, pielgrzymki	Pielgrzymki do Sanktuarium NNMP z Cudowną Figurką Matki Bożej Bardzkiej, pielgrzymki do Kaplicy Górskiej, Pasterka Maryjna, dożynki	X	
tradycje, obrzędy, gwara	Jarmark Wielkanoocy – konkurs stołów i palm wielkanocnych, obchody Nocy Świętojańskiej, dożynki – pochod z wieńcami, Wratislavia Cantans, Przegląd Zespołów Kołędniczych, Bardonald, Memoriał Szachowy im. Janusza Bujnowicza	X	
legendy i podania	1. Matka Boska ukazuje się młodzieńcowi; podarowanie figurki – plac kościelny. 2. Podanie o czeskim rycerzu; powstanie kościoła - plac kościelny. 3. Dzielný zakonnik – pożar kościoła - Plac Wolności 4. Legenda o diable i wietrze – Plac Wolności. 5. Zapadająca kolumna z figurą Matki Bożej – ul. Kolejowa.		

6. Legenda o Chrobrym – Opolnica. 7. Kamień Brygidy - ul Krakowska. 8. Stopka Maryi – Górska kaplica. 9. Uratowanie bardzian przez rzeźnego potwora – Nysa Kłodzka Bardo-Przyłęk. 10. Urwis Gostacha – słynne urwisko, Krzyż. 11. Legenda o końcu świata – kaplica różańcowa z aniołem na szczycie. 12. Woda ze źródła, która pomogła w wyzdrowieniu czeskiego rycerza – Studzienka. 13. Legenda o ratowaniu przez cystersów Fryderyka II i ufundowaniu organów – klasztor. 14. Legenda o kapryśnej kasztelance – kasztelania na ul. Głównej 15. Bardo. Szopka – legenda literacka		
Bardo to jedno z najstarszych miast Dolnego Śląska o ponad 900-letniej historii. W ciągu minionych wieków przechodziło pod panowanie władców czeskich, habsburskich i pruskich, aby po roku 1945 ponownie powrócić do Polski. Każdy z tych narodów zostawił tu część swego dziedzictwa kulturowego. Pierwotny gród graniczny strzegący brodu przez Nysę Kłodzką powstał prawdopodobnie za czasów Bolesława Chrobrego. W XIII w. gród położony na ważnym trakcie handlowym, wiodącym z Czech do Polski, zyskał rangę kasztelani. W 1299 r. teren grodu stał się własnością klasztoru cystersów z Kamieńca Żąbkowickiego, choć swoją działalność na tych terenach cystersi rozpoczęli już w 1247 r. Około 1270 r. rozwinął się w Bardzie kult Cudownej Figurki Matki Boskiej, dzięki któremu miasto do dziś jest jednym z najważniejszych punktów na pielgrzymkowej mapie Dolnego Śląska.	fakty historyczne	X
W 1300 r. Bardo otrzymało prawa miejskie. Historia miejscowości naznaczona jest wieloma smutnymi wydarzeniami, takimi jak napady i rzezie husyckie w latach 1425, 1427 i 1428, rabunki wojsk Jerzego z Podiebrada w 1467 r., pożary w latach 1525 i 1711 oraz spustoszenia dokonane w 1807 r. przez stacjonujące w Bardzie wojska napoleońskie. W dniu 24 sierpnia 1598 r., po długotrwałych, ulewnych opadach deszczu wezbrana Nysa Kłodzka podmyła podnóże Góry Kalwarii, co doprowadziło do oderwania części stołu (dzisiejszy Obryw Skalny) i zatarasowania koryta rzeki. Kolejne pasmo zniszczeń przyniosła wojna trzydziestoletnia (1618–1648). W 1810 r., po sekularyzacji zakonów na Dolnym Śląsku, król pruski rozwiązał opactwo w Kamieńcu i tym samym położył kres blisko 600 letniej obecności cystersów w Bardzie.		
W XIX w. Bardo stało się znaną miejscowością letniskową,		

specyficzne nazwy	Brak	X		
	powstały wówczas liczne pensjonaty i restauracje. W 1873 r. zostało uruchomione połączenie kolejowe z Wrocławiem, a w 1875 r. z pobliskim Kłodzkiem. W 1900 r. opiekę nad Sanktuarium Matki Bożej Bardzkiej przejęli zamieszkujący tu do dziś oo. Redemptoryści. Po wojnie Bardo straciło prawa miejskie i odzyskało je dopiero w 1969 r.			

ANALIZA ZASOBÓW CZ I					
Rodzaj zasobu	Opis zasobu, jakim dysponuje miasto	Znaczenie zasobu			
		Mate	Dług	wytró	znaj
1	2	3	4	5	5
Obiekty i tereny					
działki pod zabudowę mieszkaniową	Dwie działki gminne pod zabudowę mieszkaniową, na ul. Leśnej i dwie na ul. Polnej; projektowane działki na przedłużeniu ul. Kościuski i Jagiellońskiej w Bardzie		X		
tradycyjne obiekty gospodarskie	- Młyn wodny przy ul. Noworudzkiej – obiekt prywatny, w złym stanie technicznym, wymagającym remontu - Dawne gospody i zajazdy – do dziś funkcjonuje „Pod Złotym Lwem” i „Pod Gryfem”	X			
plac i miejsca publicznych spotkań	- Boisko sportowe – treningi i mecze UNII Bardo, w zimie górką na sanki; - Słownia Red Dragon Bardo – spotkania młodzieży podczas treningów; - Centrum Kultury i Promocji – miejsce imprez kulturalnych, koncertów, dyskotek, balów karnawałowych, zajęć popołudniowych, sesji Rady Miejskiej, spotkań Burmistrza z mieszkańcami; - Gminna Biblioteka Publiczna – kawiarenka internetowa, Dyskusyjny Klub Książkowy, zajęcia edukacyjno-kulturalne dla dzieci; - Plac Wolności i dziedzieniec klaszorny – odbywają się tu imprezy kulturalne (Jarmark Wielkanocny), spotkania młodzieży, pielgrzymki; - Park nad Nysą – scena plenowera, organizacja Dni Barda; - Kaplica Górską – Msze św. w okresie letnim, pielgrzymki; - Piękny Wódok – miejsce wypoczynku: ogniska, imprezy plenowerne			X	
miejsca sportu i rekreacji	- Boisko piłkarskie – wymaga generalnego remontu – brak drenażu, nierówna nawierzchnia, zniszczona podczas powodzi, zniszczone trybuny - Boisko betonowe przy szkole – projekt przebudowy - Słownia – nowo wyremontowana, w szatni klubu piłkarskiego Unia Bardo, pod opieką Stowarzyszenia Red Dragon Bardo - plac przy ul. 1 Maja – zdemastrowane i wymagające gruntownej przebudowy miejsce rekreacji rodzinnej		X		
szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne, itp.	Piesze: Trasa Turystyczna „Kalwaria” Start i zakończenie: pl. Wolności Wędrówka górską: czas ok. 2 h (tam i z powrotem) Stopień trudności: trasa o średnim stopniu trudności, kilka stromych podejść, warto zająć górskie buty Warto zobaczyć: Bazylika, Muzeum Sztuki Sakralnej, Ruchoma Szopka, zabytkowe kamienice, dawne gospody i zajazdy przy ul. Głównej, kamienny most		X		

na Nysie Kłodzkiej, kapliczki, krzyże i stacje Drogi Krzyżowej, relikty średniowiecznego zamku, Źródło Marii, Piękny Widok, Obrwy Skalny, Kaplica Górską **Punkty widokowe:** Piękny Widok, Obrwy Skalny

Trasa Turystyczna „Wzgórze Różańcowe”
Start i zakończenie: pl. Wolności **Spacer:** 1 h (tam i z powrotem) **Stopień trudności:** trasa łatwa, łagodne wzniesienie, droga szutrowa, nie powinna sprawić problemu seniorom i rodzinom z małymi dziećmi **Warto zobaczyć:** Bazylika, Muzeum Sztuki Sakralnej, Szopka, detale architektury starego miasta, forty ziemne, Kaplice Różańcowe **UWAGA:** Istnieje możliwość zwiedzania także wnętrza Kaplic Różańcowych – klucz do wypożyczenia w sklepiku z pamiątkami, w budynku klasztoru, Muzeum Sztuki Sakralnej

Europejski Szlak E3 Atlantyk-Morze Czarne
Start: Bardo (powrót we własnym zakresie) **Wędrówka górską:** czas ok. 5 h (do Przełęczy Srebrnej) **Stopień trudności:** trasa o średnim stopniu trudności, warto złożyć górskie buty **Warto zobaczyć:** Wzgórze Różańcowe, arkałdowe wiadukty Kolei Sowiogórskiej, Twierdza Srebrna Góra **Punkty widokowe:** Przełęcz Wilcza, Fort Ostróg, Fort Donjon

Z Barda wychodzą także szlaki piesze:
zielony – w kierunku Złotego Stoku
żółty – w kierunku Żąbkowic Śląskich.

Rowerowe
„Wilczym Wądrozem”
 Bardo – Opolnica – Wilcze Wądroże – Wieś Wilcza – Przełęcz Wilcza – Mikołajów – Brzeźnica – Potworów – Bardo

Długość trasy: 24 km **Czas przejazdu:** 3h **Stopień trudności:** średnio trudna **Warto zobaczyć:** jaz w Opolnicy, fortyfikacje ziemne Gór Bardzkich, „Gołębia Droga”

Górami Bardzkimi i Złotymi
 Bardo – Przełęcz Łaszczowa – Przełęcz Kłodzka – Chwałisław – Laski – Laskówka – Janowiec – Bardo

Długość trasy: 44 km **Czas przejazdu:** 6,5 h **Stopień trudności:** bardzo trudna **Warto zobaczyć:** Kamienny Most na Nysie Kłodzkiej

„Cisy”
 Bardo – Opolnica – Brzeźnica – Bardo

Długość trasy: 16 km **Czas przejazdu:** 2 h **Stopień trudności:** trudna **Warto zobaczyć:** Droga Różańcowa w Bardzie, Rezerwat „Cisy” na zboczu Brzeźnickiej Góry, Przełom Nysy Kłodzkiej

„Wokół Kalwarii”
 Bardo – „Piękny Widok” – Źródło Marii – Długa Droga – Obrwy Skalny – Bardo

Długość trasy: 14 km **Czas przejazdu:** 2 h **Stopień trudności:** trudna **Warto zobaczyć:** Piękny Widok, Droga Krzyżowa, Źródło Marii, Obrwy Skalny

ER-8 „Szlak Cystersów”
EV-9 Euro-Velo „Bałtyk-Adriatyk”

Kajakowe
Szlak kajakowy z Młynowa do Barda
Start: Młynów przy moście, obok byłych zakładów papierniczych **Długość trasy:** 14 km **Czas spływu:** 2 h **Stopień trudności:** trasa średnio trudna – rzeka o charakterze górskim, przenioska na terenie elektrowni w Opolnicy **Atrakcje:** rzeka płynie meandrami przez przełom Gór Bardzkich, zataczając łuki przyspiesza, tworząc liczne bystrza i zwary, na brzegach strome skalne ściany

Szlak kajakowy z Barda do Topoli
Start: Bardo, najdogodniej przy parkingu na ul. Skalnej **Długość trasy:** 18 km **Czas spływu:** 3-4 h **Stopień trudności:** trasa średnio trudna – rzeka o charakterze górskim, w szerokim kamiennym korycie liczne płycizny i przemiały, silny, wartki prąd, trudna przenioska na tamie w Przyłęku **Atrakcje:** szerokie, kamieniste koryto, liczne meandry, szypoty i bystrza przy wartkim nurcie, miejsca do biwakowania.

Gospodarka, rolnictwo

Gospodarka, rolnictwo Miejsca pracy	Działalności rolniczej brak. 328 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON Miejsca pracy: Zakłady Inpol Papier Kent-Pak (19) Bardeckie Zakłady Papiernicze Urząd Miasta i Gminy Bardo Poczta Polska Nadleśnictwo Bardo Dom Pomocy Społecznej „Oleńka” Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bardzie Dom Wczasów Dziecięcych Centrum Kultury i Promocji w Bardzie Biblioteka Publiczna w Bardzie Hotele, pensjonaty, zajazdy, restauracje (Zajazd pod Złotym Lwem, Zajazd Złote Wrota, Noclegi w Oficynie, DW „Brido”, Pizzeria Verona) KOM-EKO Bank Spółdzielczy NZOZ Ośrodek Zdrowia Dom Dziecka „Jutrzenka” 2 apteki ok. 14 Sklepów Spożywczo-Przemysłowych	X
--	--	---

gospodarstwa rolne	Brak	X		
znane firmy produkcyjne i usługowe	Zakłady Inpol Papier KENT-PAK Zakład Produkcyjny w Bardzie Bardzkie Zakłady Papiernicze Urząd Miasta i Gminy Bardo Pocza Polska Nadścinictwo Bardo Dom Pomocy Społecznej oddział „Oleńka” Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bardzie Dom Wczasów Dziecięcych Centrum Kultury i Promocji w Bardzie Biblioteka Publiczna w Bardzie Hotele, pensjonaty, zajazdy, restauracje (Zajazd pod Złotym Lwem, Zajazd Złote Wrota, Noclegi w Oficynie, DW „Brido”, Pizzeria Verona) KOM-EKO Bank Spółdzielczy NZOS Ośrodek Zdrowia Dom Dziecka „Jutrzenka” 2 apteki ok. 14 Sklepów Spożywczo-Przemysłowych Cukiernia 2 Zakłady Pogrzebowy 2 zakłady weterynaryjne 4 Second-handy Sklep Planeta 4 kwaciarnie Biuro Podróży Myjnia samochodowa 2 zakłady fryzjerskie 2 gabinety dentystyczne Inne prywatne zakłady produkcyjno-usługowe Zajazd pod Złotym Lwem Zajazd Złote Wrota Pizzeria Verona DW Brido			X
restauracje, punkty gastonomiczne	Zajazd pod Złotym Lwem Zajazd Złote Wrota Pizzeria Verona DW Brido			

Mieszkańcy, kapitał społeczny			
Przedsiębiorcy	Zakłady Inpol Papier Kent-Pak Bardzkie Zakłady Papiernicze Zajazd pod Złotym Lwem Zajazd Złote Wrota Noclegi w Oficynie DW „Brido” Pizzeria Verona KOM-EKO Bank Spółdzielczy NZOS Ośrodek Zdrowia Dom Dziecka „Jutrzenka” 2 apteki Ok. 14 Sklepów Spożywczo-Przemysłowych 2 Zakłady Pogrzebowy 2 zakłady weterynaryjne 4 Second-handy Sklep Planeta Cukiernia 4 kwaciarnie Biuro Podróży Solarium Myjnia samochodowa Inne prywatne zakłady produkcyjno-usługowe Solarium		
związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy UNIA Bardo ul. Kolejowa 12 57-256 Bardo Bardzkie Towarzystwo Tenisowe ul. Główna 14 57-256 Bardo Młodzieżowy Klub Sportowy Red Dragon – Bardo ul. Kolejowa 12 57-256 Bardo Związek Wędkarski Kolo w Bardzie ul. Główna 24 57-256 Bardo Parafialny Zespół Caritas pl. Wolności 5 57-256 Bardo Stowarzyszenie Bardzkie Forum Samorządowe w Bardzie Rynek 4 57-256 Bardo Związek Sybiraków Kolo w Bardzie pl. Wolności 4 57-256 Bardo	X	

Bardzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Spełnione Marzenia” ul. Polna 1 57-256 Bardo Stowarzyszenie Na Rzecz Dziewcząt i Kobiet Pozostających w Sytuacjach Kryzysu „Związek Maryjny” ul. 1 Maja 12 57-256 Bardo Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” Ul. Kolejowa 12 57-256 Bardo Związek Emerytów i Rencistów ul. Kolejowa 12 57-256 Bardo Ochotnicza Straż Pożarna w Bardzie Rynek 15 57-256 Bardo	Miasta partnerskie: Tamowo Podgórze, Czeska Skalica Partnerzy w projektach: Borów, Czeska Skalica, Dzierżoniów, Kędzierzyn-Koźle, Kłodzko, Letohrad, Pieszyce, Powiat Strzelin, Prerov, Przeworno, Świdnica, Tamowo Podgórze		
kontakty i współpraca			

3.4. Wizja oraz planowane kierunki rozwoju

Bardo to malownicze miasteczko położone na brzegu Nysy Kłodzkiej w przełęczy Gór Bardzkich, na pograniczu Kotliny Kłodzkiej i Niziny Śląskiej, czerpie ze swojej bogatej przeszłości. Od tysięcy prowadzi tędy trakt, łączący stolicę Dolnego Śląska – Wrocław z Pragą i Wiedniem.

Bardo – niegdyś gród graniczny, od wieków cel pątników, dziś miejscowość, która słynie z rozwoju turystyki aktywnej. Krzyżujące się tu szlaki turystyczne i bogactwo przyrody od lat przyciągają wędrowców, rowerzystów, kajakarzy, wędkarzy, grzybiarzy i myśliwych.

Rozwój turystyki i usług turystycznych, rozbudowana baza noclegowa i gastronomiczna uczyniła z Barda centrum turystyki aktywnej dla południowo-zachodniej Polski.

Świetnie oznakowane i wypromowane trasy turystyczne wychodzące z Barda – piesze, rowerowe, kajakowe i narciarskie przyciągają miłośników aktywnego wypoczynku z kraju i

zagranicy. Prężnie działa Punkt Informacji Turystycznej przy pl. Wolności, gdzie można wypożyczyć audio-przewodniki, z nagraniami w 4 wersjach językowych, umożliwiającymi samodzielne zwiedzanie Miejskich Tras Turystycznych: „Kalwaria” i „Wzgórze Różańcowe”. Dla turystów i mieszkańców postawiono w Bardzie 3 info-kioski, ułatwiające dostęp do informacji o mieście, jego zabytkach i innych atrakcjach turystycznych oraz imprezach kulturalnych.

Mieszkańcy licznie i chętnie angażują się w działania na rzecz miejscowości.

Wszystkich gości i turystów podejmują bardzo serdecznie.

Specjalnie dla dzieci wybudowano 2 place zabaw (ul. Jagiellońska i ul. Polna) i plac rekreacyjno-sportowy (1 Maja).

Wyremontowane boisko do piłki nożnej, nowe boisko do siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, korty tenisowe, szlaki narciarskie – służą mieszkańcom do codziennych treningów oraz organizacji ponadregionalnych imprez sportowych.

Realizacja określonej wizji wymaga synergicznego oddziaływania na układ, infrastrukturę techniczno-instytucjonalną promującą Bardo, efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych oraz źródeł finansowania działań inwestycyjnych. Myślą przewodnią wizji będzie idea „odnowy miejscowości” traktowana jako koncepcja rozwoju obszarów wiejskich w formie najlepiej odpowiadającej społeczności lokalnej przez nią samą wybranej.

Efektem współpracy będzie rozwój miasta Bardo jak i regionu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, czyli uwzględnianie w procesie rozwoju elementu ekonomicznego, przyrodniczego, społecznego oraz planowania społecznego.

W ramach prac nad Planem Odnowy Miejscowości Bardo przeprowadzono spotkania mieszkańców miasta w celu określenia potrzeb i działań inwestycyjnych na terenie wsi:

Dzięki współpracy wyłoniono następujące **zadania priorytetowe**:

1. Budowa placów zabaw dla dzieci (ul. Jagiellońska, ul. Polna,)
2. Budowa Ogródków Jordanowskich (ul. Krakowska, ul. Fabryczna)
3. Budowa placu rekreacyjno-sportowego (ul. 1 Maja)
4. Rozbudowa infrastruktury kajakowej (oznakowanie szlaku wodnego Nysy Kłodzkiej, budowa podejść, zagospodarowanie miejsc biwakowych)
5. Modernizacja boiska sportowego do piłki nożnej

- 6. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę chodników (ul. Cmentarna) i oświetlenie terenów w okolicach cmentarza komunalnego oraz tras pieszych
- 7. Zagospodarowanie miejsc do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu

Biorąc pod uwagę wyniki analizy SWOT, opracowano cele strategiczne, które mają zagwarantować poprawną realizację działań, zmierzających do spełnienia wyznaczonej dla Barda wizji.

Tabela 5. Analiza celów

PRIORYTET			
Stała poprawa warunków życia, zamieszkania, obsługi i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców			
CEL 1:	CEL 1:	CEL 1:	
Miejsca i okazje do spotkań mieszkańców	Poprawa stanu infrastruktury	Rozwój miejscowości	
Projekty:	Projekty:	Projekty:	
1. Budowa placów zabaw dla dzieci	1. Budowa kanalizacji sanitarnej – ul. Fabryczna w Bardzie	1. Tworzenie podstaw do rozwoju bazy noclegowej, gastronomicznej i zwiększenia ruchu turystycznego	
2. Modernizacja boiska sportowego	2. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Bardzie, czyli budowa rozdzielczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej, która zastąpi dotychczasową, ogólnospławną, budowę kanalizacji dla nowopowstałego osiedla w północno-zachodniej części miasta (ul. Polna, Chabrowa) oraz przede wszystkim likwidacja do końca 2010 roku kilkunastu szamb w mieście.		
3. Zagospodarowanie miejsc do aktywnego wypoczynku	3. Rozbudowa infrastruktury kajakowej		
	4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę chodników (ul. Cmentarna) i oświetlenie terenów w okolicach cmentarza komunalnego oraz tras pieszych		

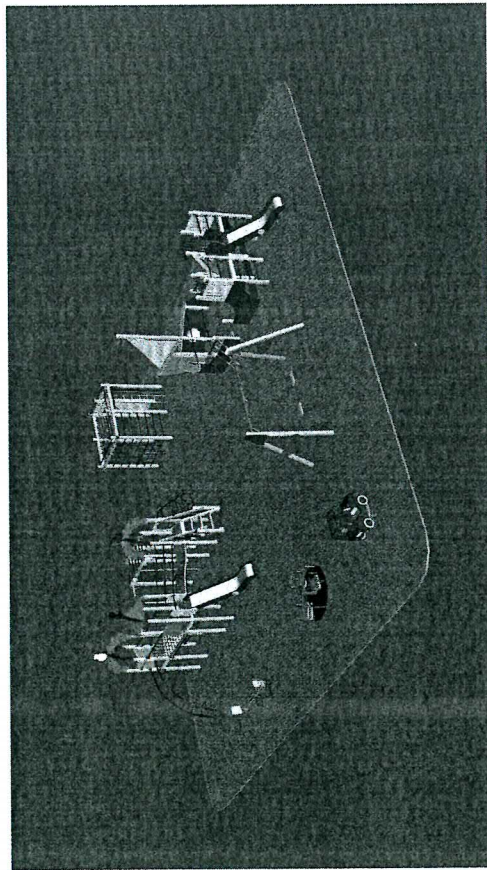
- 5. Zagospodarowanie terenów sportowo-rekreacyjnych przez budowę boiska wielofunkcyjnego.

4. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ

4.1. Budowa placów zabaw ul. Jagiellońska i Polna

4.1.1. Charakterystyka

W ramach zadania zamontowane zostaną urządzenia do zabaw dla dzieci: np. huśtawka, sprężynowiec, zestaw drabinek, piaskownica, ława i kosz na śmieci

4.1.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

118 019,14 zł

4.1.3. Źródła finansowania

Przedsięwzięcie „Budowa placu zabaw” będzie finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz ze środków Gminy Bardo.

4.1.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Rozpoczęcie procedury przetargowej przewiduje się na czerwiec 2010 roku. Będzie to przetarg nieograniczony przeprowadzony zgodnie z obowiązującym Prawem Zamówień Publicznych. Nad właściwym przebiegiem prac montażowych czuwać będą pracownicy Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

Tabela 6. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Termin realizacji zadania (miesiąc, rok)	2010					
	VI	VII	VIII	IX	X	XI XII
Przetarg nieograniczony		X				
Montaż urządzeń				X		

4.2. Wykonanie zatok postojowych ul. Cmentarna w Bardzie oraz wykonanie

oświetlenia

4.2.1. Charakterystyka

W ramach zadania wykonane zostaną chodniki oraz miejsca postojowe przy pieszej trasie Wzgórze Różańcowe przy ul. Cmentarnej w Bardzie. Zostaną one również oświetlone. Miejsce to znajduje się niedaleko przystanku autobusowego, w niedalekiej odległości kaplic różańcowych. Z tego miejsca można rozpocząć wędrowkę na jedną z Miejskich Tras Turystycznych „Wzgórze Różańcowe”.

Wykonane zostaną chodniki z kostki betonowej nr 6, a zatoka postojowa z kostki betonowej nr 8.

4.2.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

Okolo 350 000 zł

4.2.3. Źródła finansowania

Przedsięwzięcie to będzie finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz ze środków Gminy Bardo.

4.2.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Rozpoczęcie procedury przetargowej przewiduje się na lipiec 2010 roku. Będzie to przetarg nieograniczony przeprowadzony zgodnie z obowiązującym Prawem Zamówień Publicznych. Nad właściwym przebiegiem prac czuwać będą pracownicy Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie oraz wyłoniony zapytaniu ofertowym inspektor nadzoru.

Tabela 7. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Termin realizacji zadania (miesiąc, rok)	2010					
	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Przetarg nieograniczony			X			
Wykonanie				X	X	

4.3. Budowa miejsca spotkań i rekreacji przy ul. 1 Maja w Bardzie

4.3.1. Charakterystyka

W ramach tego zadania zostanie przygotowany plac rekreacji dla dzieci i dorosłych w miejscu, gdzie w chwili obecnej znajdują się tereny zielone – łąka. Zamontowane zostaną urządzenia rekreacyjne do zabaw dla dzieci i dorosłych typu ścieżka zdrowia i mini siłownia. Postawione zostanie oświetlenie, ławki, kosze na śmieci itp.

4.3.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

Okolo 300 000 zł

4.3.3. Źródła finansowania

Przedsięwzięcie „Budowa miejsca rekreacji i spotkań przy ul. 1 Maja w Bardzie” będzie finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz ze środków Gminy Bardo.

4.3.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Rozpoczęcie procedury przetargowej przewiduje się na lipiec 2010 roku. Będzie to przetarg nieograniczony przeprowadzony zgodnie z obowiązującym Prawem Zamówień Publicznych. Nad właściwym przebiegiem prac czuwać będą pracownicy Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie oraz wyłoniony zapytaniu ofertowym inspektor nadzoru.

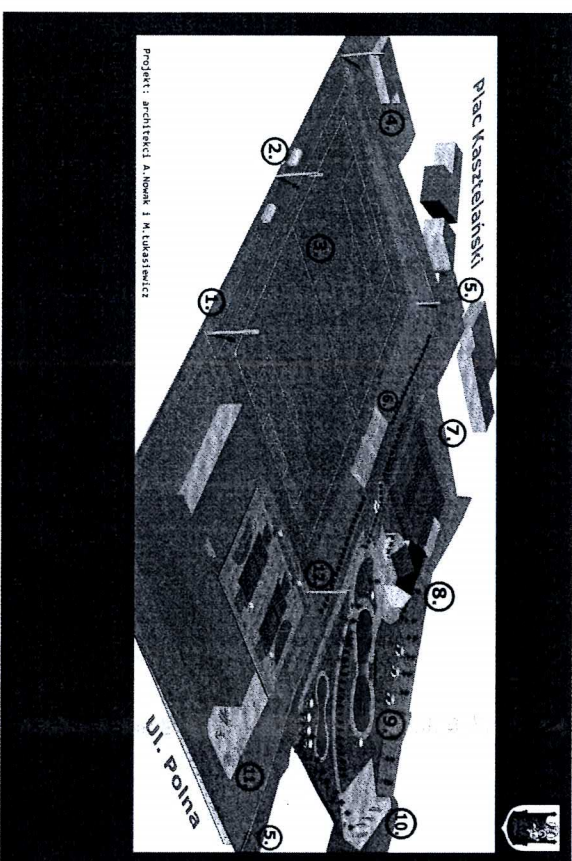
Tabela 8. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Termin realizacji zadania (miesiąc, rok)	2011					
	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Przetarg nieograniczony	X					
Montaż urządzeń		X	X			

4.4. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ul. Polnej w Bardzie

4.4.1. Charakterystyka

Nowoczesne wielofunkcyjne boisko sportowe do piłki ręcznej, siatkówki i koszykówki, pokryte będzie sznuzną poliuretanową nawierzchnią, ogrodzone i oświetlone.

4.4.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

540 615,85 zł

4.4.3. Źródła finansowania

Przedsięwzięcie „Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ul. Polnej w Bardzie” będzie finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz ze środków Gminy Bardo.

4.4.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Rozpoczęcie procedury przetargowej przewiduje się na lipiec 2010 roku. Będzie to przetarg nieograniczony przeprowadzony zgodnie z obowiązującym Prawem Zamówień Publicznych. Nad właściwym przebiegiem prac czuwać będą pracownicy Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie oraz wyłoniony zapytaniu ofertowym inspektor nadzoru.

Zakończenie pierwszego etapu prac planowane jest na październik 2010 r.)

Tabela 9. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Termin realizacji zadania (miesiąc, rok)	2010					
	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Przetarg nieograniczony		X				
Budowa boiska				X	X	

5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH

Obszar	Znaczenie
Obszar w okolicy cmentarza komunalnego w Bardzie: ul. Cmentarna, ul. Kościuski, ul. Jagiellońska, ul. Mickiewicza, ul. Męki Panskiej wraz z najbliższym otoczeniem	Obszar znajduje się w okolicy miejsc i obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, służące promocji Gminy Bardo, propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji sztuki oraz kultury, dzięki czemu sprzyja zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz nawiązywaniu kontaktów społecznych. Na tym obszarze krzyżują się najważniejsze szlaki turystyczne, przebiegające przez Gminę Bardo, prowadzi tedy m. in. Miejska Trasa Turystyczna „Wzgórze Różańcowe” z kilkunastoma zabytkowymi kaplicami. Jest to tradycyjne miejsce spotkań mieszkańców, chętnie odwiedzane także przez turystów i pielgrzymów.

Plac Wolności, dziedzinniec klasztorny, ul. Główna i ul. Noworudzka w Bardzie	Obszar zlokalizowany jest przy Bazylice Mniejszej Nawiedzenia NMP w Bardzie - jednym z najcenniejszych zabytków i obiektów kultu religijnego w okolicy. To tu od lat przybywają pielgrzymi, turyści i mieszkańcy, mają tu miejsce uroczystości sakralne, imprezy kulturalne (np. Jarmark Wielkanocny), spotkania młodzieży. Obszar znajduje się w samym centrum miejscowości, skupione są wokół niego najważniejsze lokale usługowo-handlowe, przez co pełni on funkcję rynku - jako serca miasta, miejsca spotkań, tętniącego życiem przez cały rok.
Plac przy ul. 1 Maja w Bardzie	Obszar ten, charakteryzujący się wysokim stopniem zachowania walorów krajobrazowych, pełni kiedys funkcje rekreacyjno-sportowe. Obecnie zdewastowany, wymagający gruntownej przebudowy. Miejsce spacerów rodzinnych, spotkań dzieci i młodzieży.
Obszar wokół Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i boiska w Bardzie	Okolice Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bardzie pełnią funkcje rekreacyjno-sportowe: boisko piłkarskie, boisko wielofunkcyjne, plac zabaw. Odbывают się tu imprezy kulturalno-sportowe, takie jak: Sudety MTB Challenge, Dni Barda, Nieobozowa Akcja Letnia Dzieci BardoNALD, zawody sportowe, treningi, mecze, festyny, spotkania młodzieży i wiele innych. W zimie dzieci przychodzą tu także na sanki.
Park nad Nysą w Bardzie wraz z najbliższym otoczeniem	Obszar położony nad brzegiem Nysy Kłodzkiej, w pobliżu Przystani Wodnej, organizującej całosezonowe spływy pontonowe szlakiem Przełomu Bardzkiego. Znajduje się tu wymagająca remontu scena plenerowa, gdzie odbywały się kiedyś liczne imprezy kulturalne: festyny, koncerty itp. Znajduje się tu także chętnie wykorzystywane przez mieszkańców i turystów miejsce biwakowe, przystosowane do przygotowania grilla lub ogniska.
Obszar przy ul. Skalnej wraz z Górą Kalwarią	Prowadzi tędy bardzo ważny szlak turystyczny i pielgrzymkowy. Od setek lat tą samą drogą podążają tysiące wędrowców, by wspiąć się na szczyt Kalwarii. Po drodze znajdują się zabytkowe relikty średniowiecznego zamku, bardzo popularna

	wśród mieszkańców studzienka, przy której zaczerpnąć można uzdrawiającej wody z cudownego Źródła Marii oraz dwa punkty widokowe: Piękny Widok i Urwisko Skalne – tradycyjne miejsca spotkań i wypoczynku mieszkańców.
Wzgórze Różańcowe	Tradycyjne miejsce spacerów mieszkańców, turystów i pielgrzymów. Położone malowniczo na terenie Gór Bardzkich, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta, częściowo zalesione, z kompleksem 14 murowanych kaplic różańcowych, stanowiących dodatkową atrakcję turystyczną Barda.
Rynek wraz z okalającymi go uliczkami	Przestrzeń w samym centrum miasta, która w dużej części straciła obecnie swoją pierwotną formę i funkcję, wymagająca przebudowy i rewitalizacji.
Brzegi Nysy Kłodzkiej	Nysa Kłodzka w granicach Barda i jego okolicy tworzy jedynie w swoim rodzaju przełomy, przebijając się przez pionowe ściany skalne, wije się wśród sielankowych łąk i wzgórz, skąd rozciągają się malownicze widoki na Góry Bardzkie i panoramę miasteczka, zachęcające wodniaków do zacamowania przy brzegu i wyjścia na łód. Brzegi Nysy Kłodzkiej, obecnie bardzo popularne wśród mieszkańców jako miejsca spacerów, wymagają zagospodarowania, urządzenia miejsc wypoczynku, pól bawkowych i namiotowych, zejść i przystani wodnych.

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 24

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Bardo
mgr Joanna Wasylik